

Свети Сава кроз векове иде

_____ : *Поздрав*

Срећна вам слава, Срби честити,
Светога Саве који нас штити!
Данас се слави светитељ Сава,
Цркве и школе врховна глава.
Овај велики дан цело српство слави
Ускликнимо с љубављу Светитељу Сави!

Хор: Светосавска химна

Поздравна реч – _____

Поздравна реч – _____

_____ : *Поздрав*

Да поздравим миле госте, сред данашњег дана,
Од свих мојих другарица, ја сам изабрана.
Неколико само речи засад рећи знам:
Мили гости, драги гости, добо дошли нам.
Наша црква данас слави, свечари смо ми,
Наше груди препуне су среће, радости.
Добро дошли, добро дошли, ори нам се глас,
Цела црква и сва деца поздрављамо вас.

_____ : *Молитва мале Данице*

Добро јутро, добри Бого! ја сам мала,
ја ти не знам ништа рећи, само хвала!
Хвала што је зора тако лепа, мила!
Хвала што ме мајка моја пољубила!
Хвала што је отац добар - за нас ради,
хвала што нам кора хлеба тако слади!
Хвала што се играт могу с братом малим,
Хвала што се могу на свем да захвалим.

_____ : *Дечија молитва*

Ја сам мали, говор држати не могу,
Али зато умем да се молим Богу.
Молим се за срећу целог људског рода
И да роду српском осване слобода.
Ти ме, Боже чујеш, молитву услиши
И помоћи Твоје никад нас не лиши.

Хор: Кажу мени ђаче

_____ :
Молим Бога, молим Крсну славу, Да заштити моје укућане,

Српски народ и српску државу! Молим српског свитеља Саву
Да просветли и наше душмане, Да им мржњу у љубав окрене.

Наратор1 _____ :

Свитељу оче наш Саво, моли Бога за нас: да се српски народ обожи, сложи и умножи. Ти који си анђелски живео, апостолски проповедао и мученички се борио и страдао, чуј данас усклике мале српске деце у отаџбини и по целом свету која ти с љубављу певају:

Хор: Свети Сава Србе воли, за Србе се Богу моли,
српском роду даје крила, српску децу благосиља.

Наратор1 _____ : _____ са рецитацијом „Св. Сава“

_____ : **Свети Сава**

Јутрос ме је пробудила, велећ моја мајка драга:
„Устај кћери, освиће нам српаког рода Свети Сава!“
Устала сам, обукла се, пошла, радо, ево, амо
Да заједно мили гости, светог Саву прославимо.

Наратор2 _____ : _____ рецитоваће песму „Жеља Светог Саве“.

_____ : **Жеља Светог Саве**

Двадесетог овог века Свети Сава на нас чека.
Са висине он нас гледа, где брат брату мира не да.
Па се моли Вишњем Богу, да нам даде љубав, слогу.
Он позива браћу милу, да чувају српско славље,
И да држе Православље.
Да се српски језик шири, да се брат са братом мири,
Да се слави српска слава, то нам жели Свети Сава!

Наратор2 _____ : _____ са рецитацијом „Мали Растко“

_____ : **Мали Растко**

Све имање – у Немање, и његова круна царска;
И још више, а не мање није вредно младог Растка.
Видело се од рођења, да ће стећи Божју славу;
И уз помоћ – провиђења, израсти у Светог Саву.

Наратор3 _____ : _____ са рецитацијом „Српче о Светом Сави“

_____ : **Српче о Светом Сави**

Све што српским духом дише, српски збори, српски пише,
Помен чини, славу слави, поје песму Светом Сави!
Свети Сава Србе воли, за Србе се Богу моли,
Српском роду даје крила, Српску децу благосиља.
И Сава нас све позива, ближе Богу нас дозива,
И науци светој учи, Божјем страху да поучи,
А благослов његов свети свако Српче нек посвети.

Наратор3 _____ : _____ са рецитацијом „На Светога Саву“

: На Светога Саву

Где год има српско дете венац славе данас плете,
где се српски пише, збори, тамо свећа данас гори.
Где су српске цркве, школе, данас Српчад Бога моле
да им пружи руку свету, да достигну жељну мету.
Славе деца своју славу царског сина – Светог Саву.
Лица су им пуна миља, јер их Светац благосиља.

Ана Наратор2 _____ : _____ са рецитацијом „ Пред иконом Светог Саве“

: Пред иконом Светог Саве

На истоку зора плава првим зраком просијава, Из ложнице ја устадох, пред икону дивну стадох, Светитеља Саве наше српске славе.
Скрстих моје руке двије, Млађано ми срце бије, па из чистог осећаја, с душом мојом што се спаја, молитву сам дао и њу отпевао:
„Ој, ти српски светитељу, испуни ми младу жељу: подај Србу снаге, моћи, избави га црне ноћи, нек му сунце сја, молим ти се ја!“
„Ој, ти српски светитељу, испуни ми младу жељу: Дај слободу Србу твоме, уклони му с главе громе, силом твојом дај, робовању крај!“
„Ој, ти српски светитељу, испуни ми младу жељу: нек се братске душе сплету, па нек дижу школу свету, рад порода свог, што им даде Бог.“
„Ој, ти српски светитељу, испуни ми младу жељу: убриши нам мајци сузе, дај јој покој, што јој узе, онај тужни дан, тужни Видовдан!“

Наратор2 _____ : Па кад чујеш данас овакве усклике љубави деце српске на обе хемисфере, испроси у Христа Бога милост да се сви Србе обоже, сложе и умноже.

Хор: Свети Сава Србе воли, за Србе се Богу моли,
српском роду даје крила, српску децу благосиља.

: Молитва принца Растка

Господе Боже, Оче наш, у подсуначју овом просветли ме.
Постави ми ум за господара, страстима људским и код мене находeћим.
Учини, Господе, властољубљем да се не заробим. Сачувај ме од сваког озлобљења.
Господе дај љубављу да напојим срца људи мојих и да пробудим семе благочашћа у њима.
По вољи Твојој, Господе, нека моја глава буде богоговорна,
Нека моја уста речи Светог Духа говоре.
И тако, о, Господе, створитељу свега живог, даруј мојој души мир и велику милост. Амин.

Наратор2 _____ : Песму „Молитва принца Растка“ рецитовала/о је _____, а сада ће те чути песму „Свети Сава“ коју ће рецитовати _____.

: Свети Сава

У времена давна, у Рашкој држави, на тремећи Босне, Србије и Зете,
Владаше Немања у великој слави. И дизаше многе споменике свете.
Неке од њих већ је уништило време, јер на свету ништа вечито не траје.

Но и саме оне рушевине неме, ко кандила светле и дан – данас сјаје.
А Хиландар дивни у Атонској Гори, и прекрасна лавра Студенице с њиме,
Још се држе као светитељски двори и спомињу славно Немањино име.
Али осим ових споменика свију што Немања диже Богу са висина,
Он дарова Српству цркву најјаснију, једну цркву живу – свог најмлађег сина...
Јер је Свети Сава жива црква био, па и то је сада кад га нема више –
Споменик вечити, целом Српству мио, Који никад време не може да збрише.

Наратор1 _____ : Ученица _____ рецитоваће песму „Растко“.

_____ : **Растко**

На сјајном двору Немање Стефана напоредо расла три јуначка птића,
Три премила сина Великог жупана, три изданка лозе Немањића.
Убојно оружје и хатови гојни и безброј забава из витешких дана
Бећу пратиоци вазда нераздвојни два старија сина Великог жупана.
А најмлађи Растко, божанствено дете, младу душу своју нечим бољим снажи:
У његовом срцу пуном светог жара, једна сјајна мисо родила се била:
Да вером у Бога који чуда ствара, најпре се подиже отаџбина мила.
И та га је мисо ко звезда водила, одвела са двора где сан поста јаво,
И једнога дана довела до циља: да од Растка буде славни свети Сава.

Наратор2 _____ : _____ „Савин монолог“

_____ : **Савин монолог**

Ноћас ће кроз сан родитеља мојих слутња тешка замахати црним огромним крилима,
И браће моје кроз срца витешка страх ће минути.
А ја ћу бити далеко од родних села, на домаку светогорских тихих манастира,
Клећаћу већ крај манстирског пирга бела пун молитве и мира.
И кад бекства синовљева стигну тужни гласи до властеле наше и кнежева,
Резаће већ свети оци моје власи, и душа под небом јутарњим ко шева биће високо.
А кад мати моја пружи убогом комад круха и помене у молитви име изгубљена чеда,
Срце ће куцати моје испод свештеничког руха и спазићу где ме Христос право у очи гледа.
Куцнуо је час светога завета.
Никада више видети нећу мили очински кров, ни слушати благог мајчиног савета,
Ни са браћом младом кренути у лов.
Никад више са ових кнежевских трпеза нећу чути звук купа и кондира,
И одоре своје царске од златног веза заувек скинућу,
А кад манастирске прекорачим праге мирне, у осамљеничка кад ступим дворишта,
И удахнем мирис свете смирне, душа моја од живота више ништа неће тражити.
Молићу се тада за спас српског рода, за родитеља својих благ и побожни крај,
И да браћа моја кроз живот иду светла хода као анђели кроз рај.

Хор: Саве име засјало

Наратор2 _____ : _____ „Ко удара тако позно!“

_____ : **Ко удара тако позно**

Ко удара тако позно у дубини ноћног мира на капији затвореној светогорског манастира?
"Већ је прошло давно вече, и нема се поноћ хвата седи оци, калуђери, отвор'те ми тешка врата.
Светлости ми душа хоће, а одмора слабе ноге, клонуло је моје тело, уморне су моје ноге.
Ал' је крепка воља моја, што ме ноћас вама води да посветим живот роду, отаџбини и слободи.
Презрео сам царске дворе, царску круну и сад ево светлост тражим у скромноме манастир;
Отвор'те ми, часни оци, манастирска тешка врата; и примите царског сина к'о најмлађег свога брата.
Зашкрипаше тешка врата, а над њима сова прну и с крештањем разви крила и склони се у ноћ црну.
А на прагу храма светог, где се Божје име слави са буктињом упаљеном, настојник се отац јави.
Он буктињу горе диже, изнад своје главе свете и угледа, чудећи се, безазлено босо дете.
Високо му бледо чело, помршене густе власи, али чело узвишено божанствена мудрост краси.
За руку га старац узме, пољуби му чело бледо, а кроз сузе прошапута: "Примамо те, мило чедо".
Векови су прохујали од чудесне оне ноћи, векови су прохујали и многи ће јоште проћи.
Ал' то дете јоште живи, јер његова живи слава, јер то дете беше Растко, син Немањин – Св. Сава.

Наратор2 _____ : _____ „Над атонским храмом“.

_____ : *Над атонским храмом*

Над атонским храмом, још у давно време, подиже се бура усред ноћи неме.
И док мрачним крилом за небо се хвата, неко живо лупну у храстова врата. -
Игуман се диже. На уласку самом стајало је момче, увијено тамом.
У његовој руци, што је горе диже, с упаљена луча рујни пламен лиже.
Дим се вије, мота – и котури јуре у капију тврду и зидине суре.
Ко је ово момче? који јад га слама? и шта тражи ноћас од Божијег храма?
Црн, себарски плашт му млада плећа краси, по коме су пале сребрнасте власи.
А по витком стасу што га дичи тако, тврдом се је ликом опасао јако.
И он смерно стоји. О његову врату само крст трепери у сувоме злату.
То бејаше Растко. Син Немањин то је, што је царске дворе оставио своје -
Јер га љубав гони, јер га жеља слама, да постане слугом Божијега храма.
Црн себарски плашт му млада плећа краси, по коме су пале сребрнасте власи.
И над лепом главом, у дубини мрака, сјајан колут сија од најлепшег зрака.

Наратор3 _____ : _____ „Свети Сава на Атосу“.

_____ : *Свети Сава на Атосу*

Из двора с длана очевог, Свети Сава босоног оде кроз пелен и чкаљ.
Купином се храни, на камену спава, маслачак му је светац, невен краљ.
Док га засењује слово, што се бели у лептиру,
Док га заглушује слово што зуји у грожђу и цвећу,
Свети Сава сунчеву светлост дели с хлебом и маслинама,
А хлеб и маслине, дели са косовима што му на руке слећу.

Наратор3 _____ : Теби, духовниче, који си био први уредитељ српске цркве и ујединитељ српскога народа, моле Ти се данас свештеници српски, по храмовима и по задужбинама Твојим, по селима и градовима: не остави нас, оче наш духовни, но умоли благог Христа, да нам опрости немар наш и немоћ нашу те нас све обожу, сложи и умножи.

Хор: Свети Сава Србе воли, за Србе се Богу моли,
српском роду даје крила, српску децу благосиља.

: Немањин син

Кажеш био је просветитељ, Први књижевник, први светитељ!
Јесте, ти си у праву, Зато и славимо Светог Саву!
Кажеш био је Немањин син, Учен и смеран, паметан и фин.
Јесте, ти си у праву, Зато и славимо Светог Саву!
Кажеш, отворио је закључане двери, Будило наду, кротио звери.
Јесте, ти си у праву, Зато и славимо Светог Саву!
Кажеш, подизао је манастире свете, Српски се род њиме дичи!
Али је пре тога био само дете, Које можда баш на тебе личи!

Наратор1 _____ : Песму _____ „Немањин _____ син“
рецитовао/ла: _____, а песму „Светски човек“, рецитоваће _____.

: Светски човек

Много знаде мали Раде: Како црнци куће граде,
Где малени мајмун спава, кад се тели морска крава.
Где корњача леже младе, шта Еским с рибом раде,
Само слабо много слабо ћирилицу Раде знаде.
Он говори стране речи, Знања му је пуна глава,
Само није баш сигуран: Ко то беше Свети Сава?
Раде, Раде, српски јаде, Без корена ти си дрво,
Буди светски, зашто не би, али српски буди прво!

Наратор2 _____ : Песму „Молитва Светог Саве“ рецитоваће _____.

: Молитва Светог Саве

Пред престолом Свевишњега Свети Сава Бога моли,
Богa моли, сузе рони и овако он говори:
"Род је српски драги Боже, у последње ове дане
тешко Теби сагрешио, од Тебе се отпадио.
Али има јоште срца која Ти се, Боже моле:
То су деца, деца српска, она Тебе, Боже воле.
Старији су занемогли, срцем својим отежали,
А деца су химне Теби понајлепше испојали.
И за њих се, Боже, молим: дај им, Боже, снаге нове
Да обнове цркву српску, Твоју славу на векове."

Наратор1 _____ : Теби који си благословио и крунисао прве краљеве српске у Жичи и који си на хришћанском темељу утврдио краљевину српску. Саво премудри, испроси опроштај и милост роду Твоме, те да се обожи, сложи и умножи.

Хор: Свети Сава Србе воли, за Србе се Богу моли,
српском роду даје крила, српску децу благосиља.

: Када Србин славу слави

Када Србин славу слави, Он уз колач свећу стави
Па прелива колач вином, И све свети светим чином

Колач му је слика Оца, Сваког добра даваоца
Свећа му је слика Сина, Слика Духа – сила вина
Пред Тројицом Србин стане, Па скрушено он уздахне
Царе вечни благослови, Сви су Твоји дари, ови
Народ сложи и умножи, Нек сви људи буду Божји
Нек сви славе Име Твоје, Твога Суда нек се боје
Ко хлеб нек су срцем благи, Ко свећа душом прави
Ко вино нек су јаки, Благи, прави, јаки, здрави.

Наратор3 _____ : _____ песму
„Када Србин слави Славу“, а _____ рецитоваше песму
„У Атонској светој ноћи“.

_____ : **У Атонској светој ноћи**

У атонској светој ноћи, зачуо се звук звекира, што одјекну у тишини, Светогорских манастира млади Растко тад огласи Христољубље срца свога, све остави, свег се лиши, ради Христа Васкрслога. Принц одору дворску скиде, и монашки постриг прима, да уз народ свој остане, вековима, вековима... Тако ступи монах Сава, уском стазом небесима. Правдољубљем и подвигом, урвсти се са светима. Поучава народ Српски, свим хришћанским врлинама, и открива сву лепоту, духовнога бивствовања. Еванђељем Христа Спаса, српски народ просвећује, за подвиге припрема га, Часним Крстом осењује. Пред Распећем Спаситеља, у осами испоснице, за народ се српски моли, а сузе му росе лице. Духовним је видом својим, Свети Сава сагледао, све што српски народ чека, и зато је заплакао. Крстоносни народ Српски, Голготну је чашу пио, за Христово свето име, до дна ју је искапио. Кроз столећа што минуше, Србин Крсну слави славу, И с љубављу срца свога, Слави Српског Светог Саву. Још од оне ноћи свете, До данашњих тешких дана, Србије је светла повест, Светосављем написана.

Хор: Софија

Наратор1 _____ : Теби који си се после многотрудног живота упокојио пре 774 године, моле се безбројне мајке српске над свежим гробовима својих синова и кћери: Саво Свети, родитељу наш духовни, моли Христа милостивога, да деца наша, покошена пре времена као неузрело жито, буду тамо где си Ти, у Небесној великој Србији, у рају сладости, где се не зна за болест, муку и смрт, и да се преостатак Срба на земљи обожи, сложи и умножи.

_____ : **Смрт Светога Саве**

У Трнову граду, усред зимске циче Службу служи Светац из ибарске Жиче.
Огрнуо златну, одежду на плећа, На глави му митра, трепери ко свећа.
Во јордање поје, а вода се леди, Бугарски патријарх, покрај њега седи.
Старачке му усне, од хладноће модре, Али са њих слећу, ове речи бодре:
Почујте ме браћо, последњи и први, По језику вери, ми смо једне крви.
Ми смо једне крви, сестра нам је слога, Јер смо деца Христа, једног истог Бога.
Тако је зборио, свети Сава тада, А после шест дана, сасвим изненада,
Пуче глас по граду, умро свети Сава. Заплакаше Срби с мора и Дунава
Забрујаше звона пре зорина јавна, Јављајућ губитак Српског Великана!

Наратор2 _____ : _____ песму „Смрт Светог Савае“, сада ће те чути песму „На Врачару“, коју ће рецитовати _____

_____ : **На Врачару**

Стао Сава сред олтара, па Србима проговара:
"Не бојте се, децо мила, што вас кињи врашка сила:
мртвом телу ко се свети том и празна сенка прети.
Ништаве су људске страсти код Божије вечне власти.
Ја остајем у свом роду док војује за слободу,
док му црква срце блажи докле дух му школа снажи,
Продужите моја дела ма каква вас беда срела:
то ће Српство просветити па и мене осветити."

Наратор3 _____ : Теби, народољупче, на данашњи Твој дан пева
Ти похвале сав српски народ, потиштен, понижен, остављен од људи, неопран од крви своје,
уздиже Ти молитве: не заборави нас Саво, путеводитељу наш но испроси милост у Свевишњег
Бога, да упокоји и прослави милионе новомученика вере Твоје и поштења Твога, браће и деце
наше, а нас преостале на земљи да обожи, сложи и умножи.

_____ : **Видовдански завет**

На Врачару Голготноме, Где ломачу запалише,
И Светога Саве мошти У пепео претворише.
Уздиже се Храм памћења, Векови га освешташе,
И заветна четири слова На Крст Часни уписаше.
Четири слова над пепелом Ког некрсти развејаше.
Прва слова светих речи, У њима су наде наше.
А наде су Српска слога, Што из гроба васкрсава.
На њу прстом указује, О њој вели Свети Сава:
Света Светлост Богом дана, Слога, завет Видовдана,
Србина је одржала, Спасава га, Богу хвала.

Наратор2 _____ : _____ рецитовао/ла
песму „Видовдански завет“, а _____ рецитиваће песму „На Савиндан“

_____ : **На Савиндан**

О српска млада, невина чеда, пун милог слада, дигните клик,
Светоме Сави свег српства слави, ваш нек данас сав пева лик.
О појмо, појмо радосно сви, свег српства слави појмо му сви,
Млад као цвет, Сава рад Бога одбаци свет и света сласт.
Од царске крви у роду први стече свештенства врховну власт.
Сава и сада у Горњем Граду пред Бога пада, подиже глас.
Кад нас зло коси, моли и проси да Творца од тога избави нас.
О српска млада, невина чеда, у време јада зовите ви,
Свог Светог Саву свег српства славу, да посредује за вас и бди.

Наратор1 _____ : _____ рецитоваће песму „Свети Сава
крз Србију иде“.

_____ : *Свети Сава кроз Србију иде*

Свети Сава кроз Србију иде, Вуци му се саплићу око ногу
Стреми Србе и себи и Богу Да их види како себе виде
Свети Сава кроз Србију иде.
Свети Сава иде кроз векове, Светом круном окруњена глава
Српску земљу штапом размеђава До извора наде човекове
Свети Сава иде кроз векове.
Свети Сава војводством путује Веже зијев – веже српске бриге
Руком светом у часне вериге Крвомучје правдом разлучује
Свети Сава војводством путује
Свети Сава промиче у време Зна већ где је чим осети дим
Уз прочевље моје анатеме И за Србе ватру укршће им
Свети Сава промиче у време
Свети Сава Србе благосиља, Чува сунце јутром док огране
Тегли торбе мелема и биља, Да се старе не позледе ране
Свети Сава Србе благосиља.

Наратор2 _____ : Песму „Свети Сава ћирилицом пише“ рецитоваће

_____ : *Свети Сава ћирилицом пише*

Свети Сава ћирилицом пише,
Православље ко она мирише.
Српску децу Свети Сава воли,
Па их као благи отац моли:
Где год српско име живи, дише,
Нека свету ћирилицу пише.

Наратор2 _____ : _____ рецитоваће песму „Свети Крст“

_____ : „Свети крст“

Пре но што почнеш какво дело, прекрсти се – тако треба,
И промисли увек зрело и сети се Бога, неба.
Да успеваш од почетка и упутиш труде своје
До сретнога завршетка, прекрсти се чедо моје.
Кад се крстиш свестан буди, на крсту је Распет био
Богочовек за спас људи претешко се намучио.
Крстише се стари, млади и сви редом сваког стања.
Крст човеку душу слади, крст – знамења поуздања.
Шири руке па крст стави! Са вером се напред иде.
Тело наше крст је прави, безумни се крста стиде.

Наратор1 _____ : _____ рецитоваће песму „Моја вера“.

_____ : *Моја вера*

Запитају мене често: што сам увек ведра лика,
како грубу судбу носим без вапаја и без крика?

Кажем тада: у мом срцу једна светла искра има,
која звезда даје смисла мом животу и сновима.
Само с правом вером човек и у беди мира нађе,
с пута правде и истине у животу ретко сађе.
Јер и кад нас судба кињи, а невоља груба тера,
патње ће нам лакше бити кад нам живот штити вера.
Вера не зна шта је мржња, шта самоћа, шта досада,
Вера диже, вера крепи, ко верује не пропада.
Вера душу нашу бодри, од ниских је страсти чиста,
ко верује не зна шта су гадне злобе и зависти.
У највећим страдањима над њима се вера нија,
када мислиш несрећан је блаженство му душу вија.
Ето, стога у животу када клоне душа мени моја вера дошане ми:
човек буди ! напред крени !
И зато сам увек ведар јер ми вера живот слади а вера је животворна
од човека дива гради.

Наратор1_____ Теби, Учитељу учитеља наших, Царе царева наших и Наставниче духовника наших, Племићу Христов, племенити Оче Саво, Украсе наш и лепото историје наше, ево и ми сабрани данас у овоме дому посвећеном Теби у овом великом светском граду нејаки и грешни, сиромашни у свему осим у гресима нашим, Теби ево уздижемо срца и молимо Ти се: као достојни и увенчани Светац наш, моли са пречистом Богородицом и свим Светим, Христа Бога за нас да се обожимо, сложимо и умножимо. - Амин.

_____ : **Завет**

На дан овај Светог Саве кад га Срби свуда славе,
Да Господу завет дамо, да Му тврдо обећамо:
„Ићи ћемо путем славе, старим путем Светог Саве,
Живећемо ми у слози!“
О, Господе, Ти помози!

Хор: Светосавска химна

*****КРАЈ*****

осмислила Славица Шушњаревић, вероучитељ